

וריאציות על "מטרות ההוראה"¹

עמיחי זילברמן, דוד סגל², המסלול האקדמי המכללה למינהל

לעבוד בשיתוף פעולה עם אחרים וללמוד מתוך שיתוף פעולה

לשאת ולתת בקבוצה ולהגיע למעמד שבו החברים בוטחים שהתנהגותם נובעת מעניינות ומאיכפתיות המביאות בחשבון גם, אבל לא רק, את האינטרס הלגיטימי שלהם. לדעת שעבודה ולמידה שיתופיות אינן סיבה לביטול העצמי.

לפוט מה פירוש להבין מהו ביסודיות

להבין שכל הבנה יסודית היא תלוית זמן והקשר, ושהיסודיות היא תהליך איך-סופי.

להבדיל בין החשוב לטריוויאלי ובין מה עמיד לאורך זמן לבין מה שהוא בר-חלוף

להיות קשוב ולפעול לאור העובדה שמה שחשוב/טריוויאלי לאחד, לאחר הוא מצב הפוך. להיות מוכנים לשאת בתוצאות תמיכתם במה שלדעתם יהיה עמיד ולא להתפתות לתמוך במה שעכשיו פופולרי, אבל יתברר כבר-חלוף.

להתחם באופני חשיבה שונים, לרבות מחשבה כמותנית, היסטורית, מדעית, מוסרית ואסתטית

להיות פתוחים ומחויבים במצבים שונים לממדים שונים של מחשבה במקום להעדיף באורח קבוע ממד מחשבת אחד על פני האחרים, ובתוך כך לשקול ולנצל את התועלות ואת ההפסדים של הווייתור הנגרמים עקב אי-השימוש בממדים השונים.

להוציא אל הפועל מסוגלות להבחנות מוסריות

לדעת שהבחנות מוסריות צריכות להיעשות בזהירות ובמתינות, ושיש לכל הבחנה מוסרית מחיר, ולהיות מוכנים לשאת בתוצאות.

להפגין עומק ידיעה בתחום ידע מסוים

להבין מחשבה עמוקה מהי, ועד כמה היא תמיד עמוקה יחסית להקשר, לזמן, לידע, לסקרנות ולפתיחות. לפתח צניעות, סקרנות ופתיחות הנובעות מהביטחון בהמשך ההעמקה בתחום, כמו גם היפתחות לתחומים שונים ומרוחקים לכאורה.

דוח הנשיא של אוניברסיטת פרינסטון לשנת 1993 מכיל רשימה של מטרות מקיפות שאליהן צריכה לשאוף מערכת ההוראה בלימודי תואר ראשון. מטרות אלו נוסחו על-ידי ועדת ההוראה האוניברסיטאית, והן מצוטטות כאן בתרגום לעברית. בצמוד לכל מטרה מצוטטת מובאת הווריאציה של המחברים.

אנו מצפים שהסטודנטים שלנו יפתחו את היכולות:

לחשוב, לדבר ולכתוב באופן בהיר, משכנע ויצירתי. לדעת משמעות מחשבה מהי, את מורכבותה האפשרית ואת בהירותה המתעתעת. לדבר ולכתוב מתוך להט של איכפתיות, ביודעך שיש לך מאגר סופי של מילים. לדעת שלכשייגמר, חייך הפיזיים מגיעים לקיצם.

לנמק באורח ביקורתי ושיטתי

לדעת לא לתת לשיטתיות להעיב על הביקורתיות, כמו גם לא לאפשר לביקורתיות הנוקבת להקל ראש בשיטתיות של ההנמקה.

להמשיג ולפתור בעיות

להמשיג כך שהעובדות המפוזרות לפניכם, יתחברו באורח כלשהו, ובזאת יסתייעו לפתור בעיות. אבל לזכור שאין לכל הבעיות פתרונות, ולדעת שהפתרון הטוב ביותר הוא לכל היותר אפשרות אחת מכלל הפתרונות.

לחשוב באורח עצמאי

לעודד את מחשבותיהם לנוע באופן חופשי בין הקטבים של עצמאי ותלוי, ולבחור בכל פעם את המחשבה בקוטב הראוי משניהם. לדעת שחשיבה עצמאית היא חשיבה חסרה, ושהסובייקט קיים בקונטקסט ועל כן זקוק לדיאלוג.

ליזום ולעבוד באורח עצמאי

ליזום ולעבוד מתוך ידיעה שכל מה שייזמו, יחייב בזמן כלשהו שיתוף פעולה עם אחרים.

עמיחי זילברמן

דוד סגל

1. על הגובה, 2 (עמ' 20), מרץ 2003.

2. דר' עמיחי זילברמן, דר' דוד סגל, החוג למדעי ההתנהגות.

לשמור על רגישות מתמשכת לנושאים פוליטיים, חברתיים ואתיים איתם יתמודדו בחייהם

לדעת רפלקטיביות מהי – לוודא שהם מיישמים בפועל, בד' אמותיהם, את הרגישות ההצהרתית שלהם בענייני פוליטיקה, חברה ומוסר, כי שם נמצאת מרב החירות לפעול, ושם הם נבחנים אם תוכם כברם ●

להראות קשרים בין תחומים, רעיונות ותרבויות

לפתח סקרנות, פתיחות וסובלנות לאחר, לשונה, לחריג. לראות את התרומה הסגולית הנובעת מהפרייה נוספת הנובעת מתחומים שונים כמו גם מתרבויות ומרעיונות אחרים.

להתמיד בלמידה לאורך החיים

ללא וריאציות.